

Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság
4025 Debrecen, Hatvan u. 8-10.
4001 Debrecen, Pf.: 57.
Tel.: (52) 410-677
Fax: (52) 316-662
E-mail: titkarsag@tivizig.hu

Vízvédelmi és
Vízgyűjtő-gazdálkodási Osztály
Tel.: (52) 410-677/19080
E-mail: lossos@tivizig.hu

Címzett: **Ebes Község Önkormányzata**

Tárgy: Ebes község településfejlesztési koncepció és ITS véleményezése

Hiv.sz.: 3151-6/2015

Előadója: Csősz Krisztián

Szabóné Karsai Mária asszony
polgármester

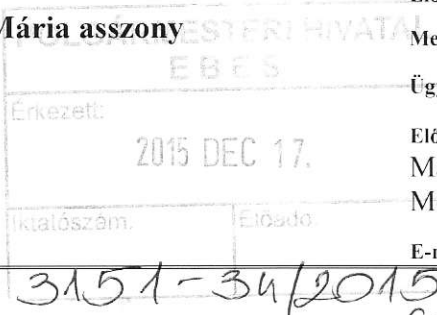
Mell.:

Ügyiratszám: K000005-0666/2015.

Ebes
Széchenyi tér 1.
4211

Előadó: Egeresi Brigitta, Farkas Tamás,
Marosi Zoárd, Seregi Ferenc,
Moldvanné Petruska Csilla

E-mail:

Tisztelt Polgármester Asszony!

Ebes község Integrált Településfejlesztési Stratégiájával kapcsolatban szakvéleményünket az alábbiakban adjuk meg:

Felszín alatti vizeket érintő és vízminőség-védelmi szempontok:

Felszín alatti vizekkel kapcsolatban Ebes közigazgatási területén **sérülékeny földtani közegű vízbázisra épült vízmű üzemel. Ebes** üzemelő vízmű rendelkezik **B védőidommal**. A védőidomot kijelölő határozat száma 3023/50/2009. Továbbá Hajdúszoboszló sérülékeny földtani közegű üzemelő vízbázisának védőterülete részben Ebes közigazgatási területét is érinti, arra átnyúlik. Ez alapján a vízbázisok, az ivóvízellátást szolgáló vízellátási-művek védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Kormányrendeletet kérjük betartani. A közigazgatási területen távlati ivóvízbázis nem található. A vízbázis-védelmi területeket az 1. sz. térkép szemlélteti.

A felszín alatti vizek védelmével kapcsolatos szennyeződésérzékenységi besorolására az érvényes szabályozás a 219/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet és a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet. E rendelkezések alapján Ebes település és közigazgatási területe **„Érzékeny”** besorolású, a vízbázis védőterületek, védőidomok **„Fokozottan érzékeny”** területek.

A 27/2006. (II. 7.) Kormányrendelet alapján Ebes teljes közigazgatási területe **nitrát érzékeny** terület.

Fentiek figyelembevételével ezért a létesítmények kialakítását úgy kell megoldani, hogy a 219/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet 1. számú mellékletében felsorolt anyagoknak (pl. ammónia, nitrátok, stb.) a felszín alatti víztérbe történő közvetlen bevezetése elkerülhető legyen. A talajba és a vízfolyásokba szennyezett csapadékvíz vagy egyéb szennyvíz nem kerülhet. A vízbázis-védelmi területeken valamint az egyéb gazdasági területnek kijelölt részekben a csapadékvíz elvezetését burkolt árokban javasoljuk megoldani.

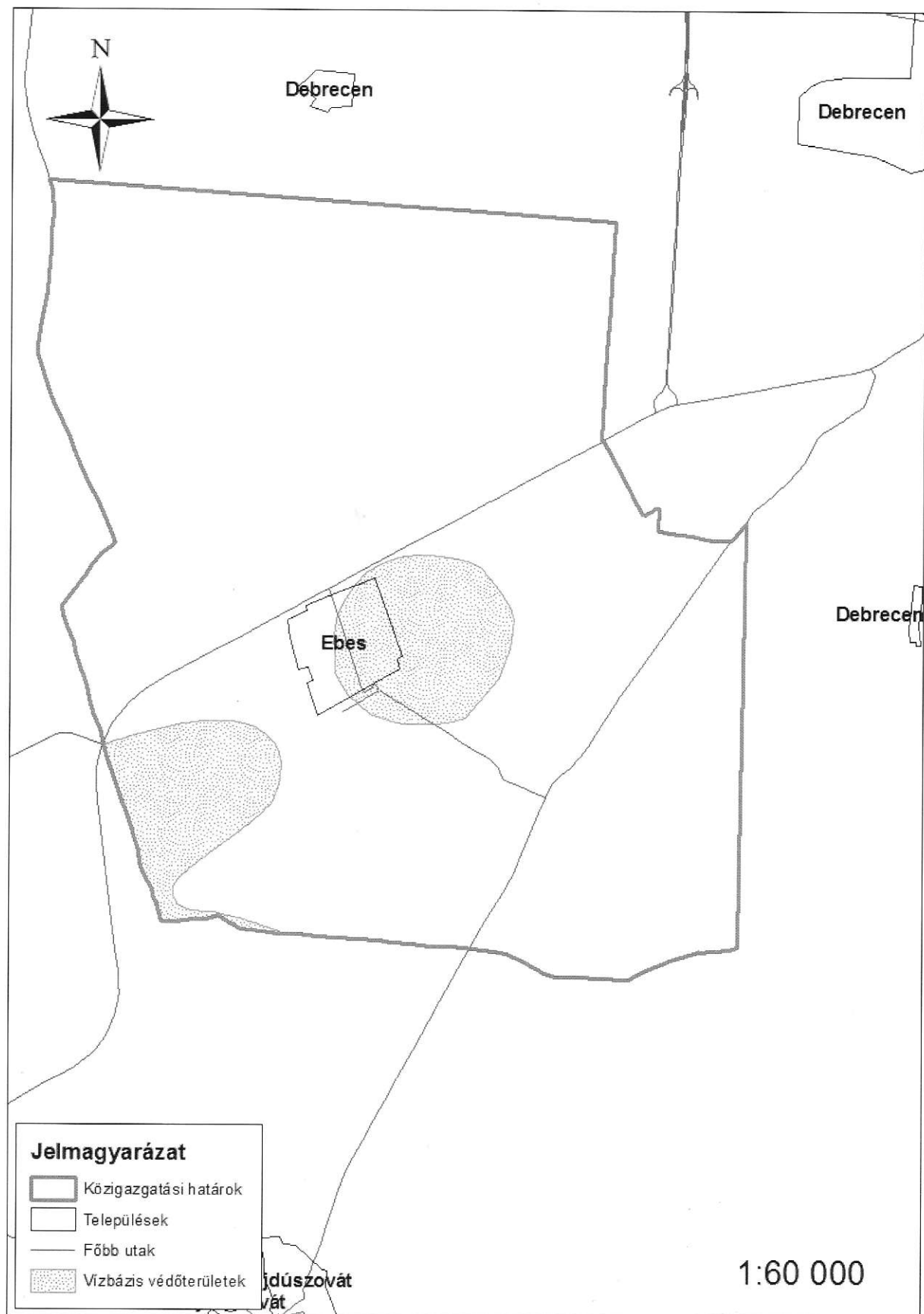
Ebes közigazgatási területe teljes egészében érinti az **országos vízminőség-védelmi övezet** területét is, így kérjük a 2003. évi XXVI. törvény ide vonatkozó részét (15.§) is betartani.

Továbbá kérjük betartani a 147/2010. (IV. 29.) Kormányrendelet a vizek hasznosítását, védelmét és egyéb kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános jogszabályok előírásait.

A tervezés és beruházások során kérjük figyelembe venni az alábbi belterületre eső 002633 törzsszámú talajvízszint figyelő kút alábbi adatait:

EOV X	239168
EOV Y	834086
Terepmagasság (mBf)	103,59
Peremmagasság (mBf)	104,39
Talpmélység (cm)	803
Legkisebb vízállás (cm peremtől)	635(1995.)
Legnagyobb vízállás (cm peremtől)	207 (1967.)
Sokéves átlag (cm peremtől)	431

002633 talajvízszint figyelő kút

1. sz. térkép
Vízbázis-védelmi területek

Hidrometeorológiai adatok:

Csapadék:

Ebes közigazgatási területén a TIVIZIG hidrometeorológiai mérőállomást nem üzemeltet. TIVIZIG legközelebbi léghőmérsékleti jellemzőket is észlelő mérőállomást Hajdúszoboszló város területén üzemeltet.

Az állomás jellemző adatai:

Név:	Hajdúszoboszló
Törzsszám:	180017
EOV X=:	234.757 m
EOV Y=	827.870 m
Terepszint:	94 mB.f.
Észlelés kezdete:	1985. 07. 01.

Csapadék 2015-ben érvényes sokéves átlaga (1985-2014.):

I.	II	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Éves
(mm)	(mm)	(mm)	(mm)	(mm)	(mm)	(mm)	(mm)	(mm)	(mm)	(mm)	(mm)	(mm)
30,3	38,5	31,9	50,4	58,1	72,5	70,7	55,6	48,4	36,3	43,1	46,1	581,9

2014-ben lehullott csapadék havi és éves összege:

I.	II	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Éves
(mm)	(mm)	(mm)	(mm)	(mm)	(mm)	(mm)	(mm)	(mm)	(mm)	(mm)	(mm)	(mm)
34,5	26,1	8,9	61,5	47,2	15,5	137,5	19,1	90,6	74,8	32,2	41,3	589,2

Léghőmérséklet:

Ebes közigazgatási területén a TIVIZIG nem rendelkezik léghőmérsékletre vonatkozó jellemzőkkel. A TIVIZIG legközelebbi léghőmérsékleti jellemzőket is észlelő mérőállomást Balmazújváros város területén üzemeltet. Az állomás jellemző adatai:

Név:	Balmazújváros
Törzsszám:	004496
EOV X=:	256.942 m
EOV Y=	824.789 m
Terepszint:	93 mB.f.
Észlelés kezdete:	1890. (csapadék) 1974. (léghőmérséklet)

Középhőmérsékletek 2015-ben érvényes sokéves átlaga (1974-2014.):

I.	II	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Éves
(°C)	(°C)	(°C)	(°C)	(°C)	(°C)	(°C)	(°C)	(°C)	(°C)	(°C)	(°C)	(°C)
-1,2	0,5	5,9	11,7	17,3	20,2	22,0	21,3	16,7	10,9	4,8	0,1	10,9

2014-ben észlelt középhőmérsékleti átlagok:

I.	II	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
(°C)	(°C)	(°C)	(°C)	(°C)	(°C)	(°C)	(°C)	(°C)	(°C)	(°C)	(°C)
3,0	5,6	9,6	13,0	16,5	20,5	22,9	21,7	18,2	13,1	6,6	2,4

Vízrendezési és öntözési szempontok:

Érintett belvízrendszerek és öblözetek:

Ebes község közigazgatási területe a 48. számú Keleti főcsatorna menti belvízrendszeren belül a 48.b. Kösely belvíz öblözetben található.

A település közigazgatási területén lévő vízrendezési és vízhasznosítási létesítmények (2. számú térkép)

TIVIZIG kezelésű létesítmények:

Öntöző-vízvezetékek:

- HTVR H-III. tápvezeték
- HTVR H-III-1. tápvezeték

Nyilvántartásunk szerint egyéb kezelésben lévő létesítmények:

Csatornák:

- Vervölgyi-ér
- Ágodvölgyi-ér
- Kornyo-tanyai csatorna

Tavak, tározók:

- Horgásztó – Lowlander Kft.

A város közigazgatási területén további vízrendezési és vízhasznosítási művek is találhatók, amelyeknek a kezelői, tulajdonosai nyilvántartásunkban nem szerepelnek.

KEHOP keretén belül Hajdúhátsági Többcélú Vízgazdálkodási Rendszer (HTVR) fejlesztésére kerül sor. A projekt jelenleg előkészítési stádiumban van.

A projektjavaslat a Debrecenről Nyugatra eső kiváló minőségű mezőgazdasági termőterületek öntözhetőségének főművi fejlesztését tartalmazza.

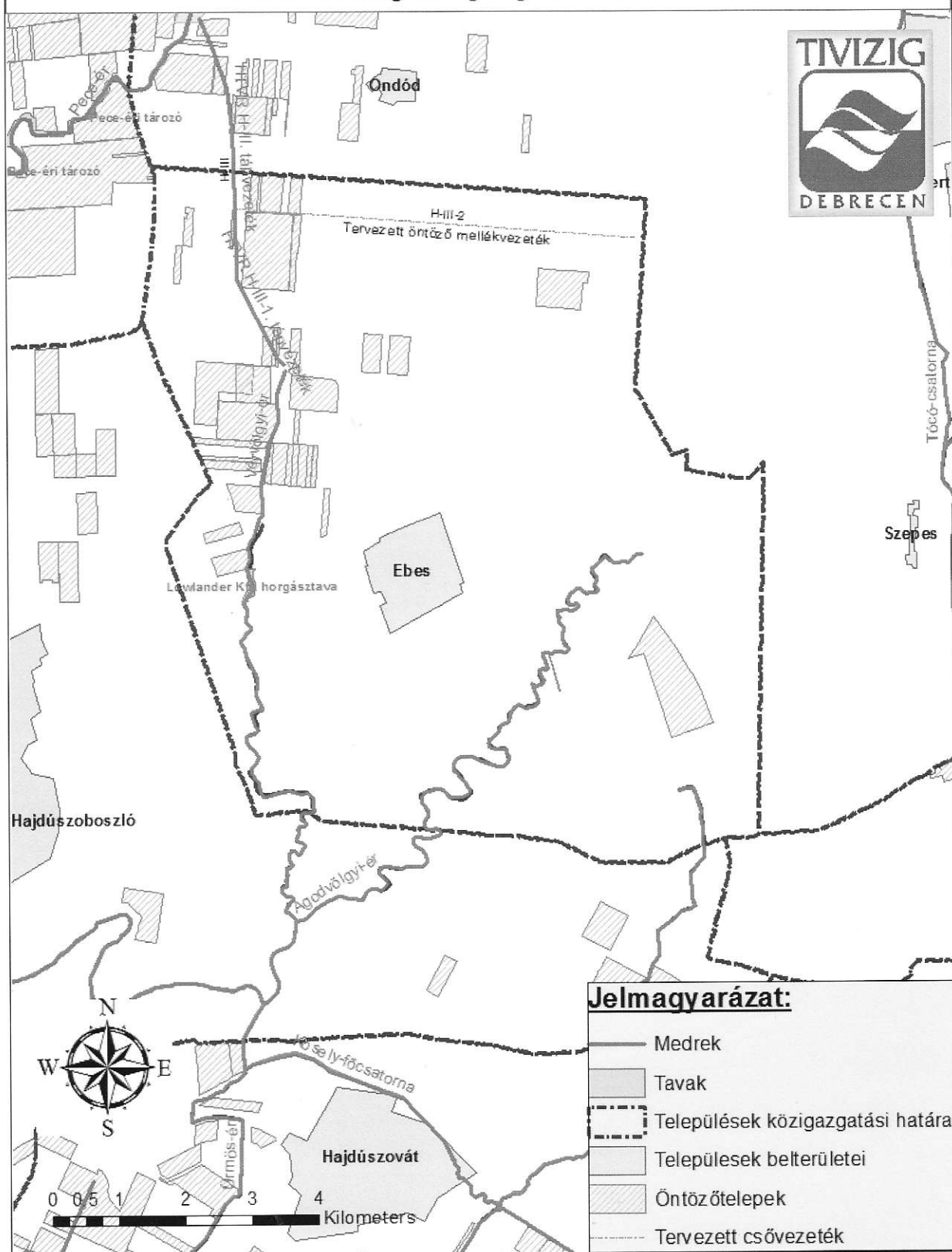
A fejlesztés Ebes Község közigazgatási területét érintő projekteleme a H-III-2 mellékvezeték létesítése.

A létesítmény funkciója: A meglévő H-III gerincvezetékéből a vizet gravitációs úton eljuttatni a térség kiváló minőségű mezőgazdasági területeire. A fejlesztés hatásterülete mintegy 2300 ha. A hatásterület növelésével biztosítható a Debrecen környéki mezőgazdasági területek öntözhetősége, valamint a későbbiekben lehetőséget biztosít a távlatokban megépítendő Ágod-völgyi tározó és a Debrecen határában tervezett jóléti tó vízellátására.

Érintett települések: Debrecen, Ebes

A projekt megvalósítása során a műtárgyak helyén területvásárlás (kisajátítás), míg a vezeték nyomvonalán szolgalmi jog bejegyzése szükséges.

Meglévő és tervezett belvízrendezési és vízhasznosítási létesítmények Ebes község közigazgatási területén

Ebes Község közigazgatási területének belvíz veszélyeztetettsége:

A síkvidéki vízjárta külterületeket az úgynevezett Pálfi féle belvíz veszélyeztetettségi, illetve belvíz gyakorisági térképpel jellemezzük.

A veszélyeztetettségi térkép készítéséhez az 1961-től a 2002-es évekig végzett szisztematikus belvíz-elöntési felmérések utólagos statisztikai és térinformatikai feldolgozása szolgált alapul.

Veszélyeztetettségi kategória	Az elöntés relatív gyakorisága, azaz hosszabb időszakra vetítve a belvíz	Szöveges minősítés
I.	<0,05 20 évnél ritkábban	Belvízzel alig veszélyeztetett terület
II.	0,05-0,10 10 és 20 év között	Belvízzel mérsékelt veszélyeztetett terület
III.	0,10-0,20 5 és 10 év között	Belvízzel közepesen veszélyeztetett terület
IV.	>0,20 5 évnél is sűrűbben előforduló (visszatérő) esemény	Belvízzel erősen veszélyeztetett terület

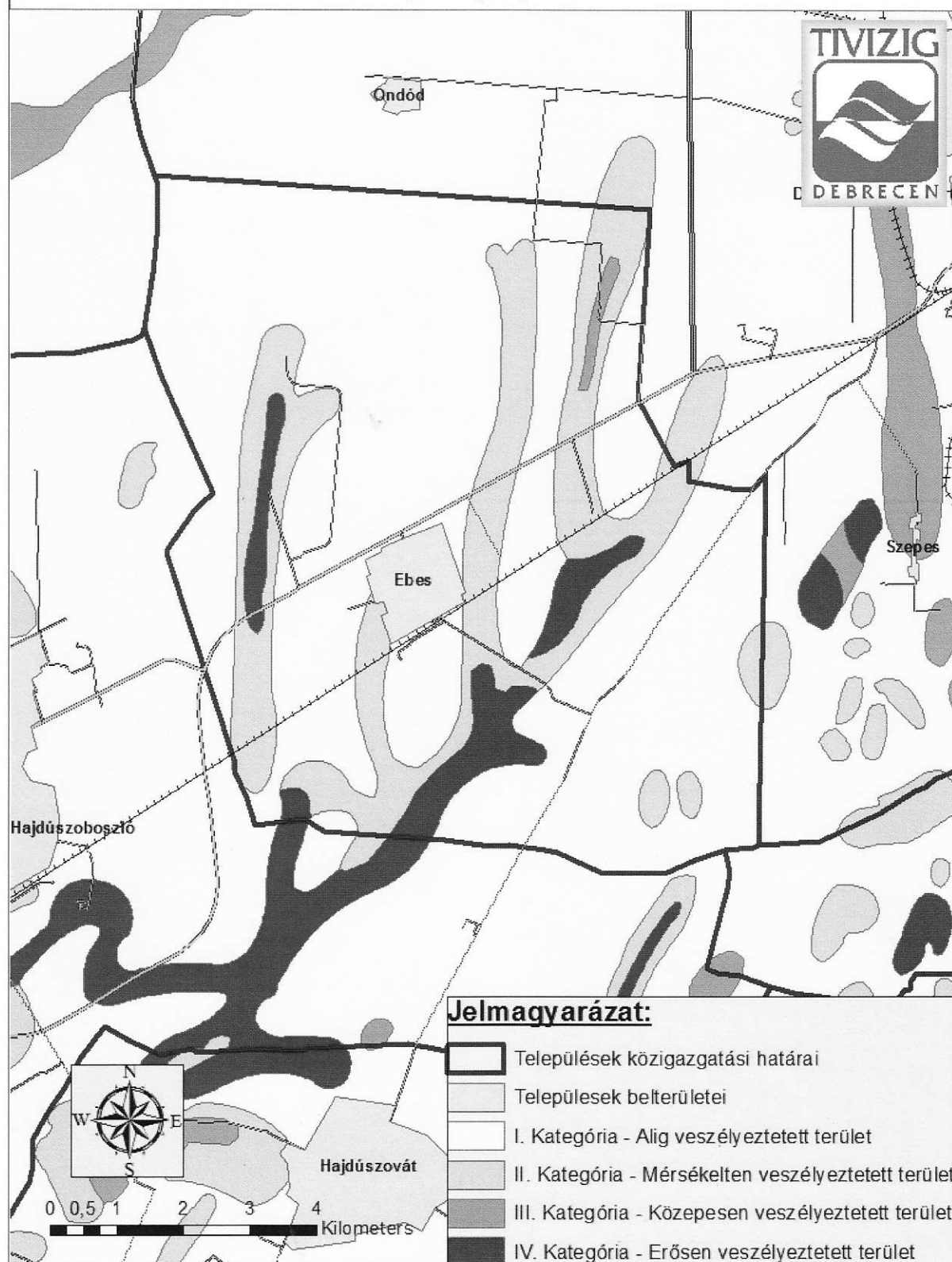
A település belvíz veszélyeztetettségét a 3. számú térkép szemlélteti.

Belvízrendezési és vízhasznosítási szempontból a rendezési terv készítését az alábbiak figyelembe vételével javasoljuk:

- A mélyfekvésű, vízjárta területekre az építéshatósági eljárások során fokozott figyelmet kell fordítani. (Záportározás, csapadékvíz elvezetés, beépítés korlátozása)
- Javasoljuk, hogy a belvízzel veszélyeztetett területeket a rendezési tervben tüntessék fel és építési területté **ne** nyilvánítsák.
- A belterületen a belvíz elvezetést (csatornák, puffer tározók, szivattyúzási helyek stb.) a településrendezési tervben részletesen dolgozzák ki.
- Újabb területek építési területbe való bevonásakor, telekosztáskor a csapadékvíz elvezetés megoldásáról előre gondoskodni kell.
- A 83/2014. (III.14.) Korm. rend. szerint a vízáteremtőművek mellett a partisávot szabadon kell hagyni, azon belül végleges építmény nem helyezhető el, tilos olyan növényzet ültetése, amely a fenntartási munkát akadályozza, külterületen csak gyepgazdálkodás folytatható.
- A TIVIZIG kezelésű csatornák, tározók mellett a fenntartósáv szélessége 6 m, és a csatorna szélétől 10 m-en belül végleges építmény nem helyezhető el.
- A vízáteremtőművek melletti területet, ingatlant a tulajdonos vagy használó csak úgy hasznosíthatja, művelheti, hogy ezáltal azok állapotát, üzemeltetését ne veszélyeztesse, a víz természetes lefolyását ne akadályozza, a víz minőségét ne károsítsa.

**Belvízzel veszélyeztetett területek a Pálfi féle belvíz gyakorisági térkép alapján
Ebes község közigazgatási területén**

3. sz. térkép
Belvíz veszélyeztetettség

Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervezés

Ebes község a Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv (továbbiakban VGT) a 2-17 Hortobágy-Berettyó nevű alegységen helyezkedik el, amely a Tisza részvízgyűjtő területe. Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60 EK 33.) bekezdése szerint minden vízgyűjtőn törekedni kell a vizek jó állapotának elérésére, úgy hogy az ugyanahhoz az ökológiai, hidrológiai és hidrogeológiai rendszerhez tartozó felszíni és felszín alatti vizekkel kapcsolatban tett intézkedések összehangoltak legyenek.

A VGT különböző célokat, intézkedéseket fogalmaz meg a 6.2. sz. mellékletében, amelyek megvalósítására törekednünk kell és amely alapján a célokat, intézkedéseket igyekezniük kell szem előtt tartani. **Cél a víztestek jó állapotának elérése vagy fenntartása.**

A területen érintett víztestek:

1) sekély porózus talajvíz testek:

- sp. 2.6.2 talajvíz test: Hortobágy, Nagykunság, Bihar északi rész. Mennyiségi állapota gyenge, okai tartós vízszintsüllyedés, szárazföldi FAVÖKO (felszín alatti víztől függő ökoszisztéma), túlzott vízkivételek. Kémiai állapota gyenge, oka NO_3 szennyezés.

2) porózus rétegvíz testek:

- p. 2.6.2. rétegvíz test: Hortobágy, Nagykunság, Bihar északi rész. Mennyiségi állapota gyenge a túlzott vízkivételek miatt, kémiai állapota jó.

3) porózus termálvíz test:

- pt.2.3 termálvíz test: Délkelet-Alföld. Mennyiségi és kémiai állapota is jó.
- pt. 2.4 termálvíz test: Északkelet-Alföld. Mennyiségi és kémiai állapota is jó.

Az alábbi táblázat tételesen tartalmazza a VGT által meghatározott célokat, intézkedéseket az érintett víztestekre.

Víztest jele	Víztest neve	A környezeti célkitűzés eléréséhez szükséges intézkedések alkalmazása (az ütemezés az intézkedés pénzügyi elindítására vonatkozik)		Az állapot javítását és fenntartását szolgáló egyéb intézkedések alkalmazása
		Alapintézkedések	További alap és kiegészítő intézkedések	További alap- és kiegészítő intézkedések
sp. 2.6.2	Hortobágy, Nagykunság, Bihar északi rész	VT1, TA2, TA7, CS1, CS3	FE1, FE3, TA3, TA4, TA5, TA6, TE1, TE2, TE3, KÁ4, CS2, CS4	CS5, KÁ1, KÁ3, KÁ5
p. 2.6.2	Hortobágy, Nagykunság, Bihar északi rész		FE1, FE3, TA6	IV1, IV2, IV4, KÁ4
pt. 2. 3	Délkelet-Alföld		FE4	FE1, FE3, KÁ4
pt. 2.4	Északkelet-Alföld			KÁ4, FE1, FE3, FE4

Intézkedési elemek leírása:

1. Területi agrár intézkedési csomag:

- TA2: Nitrát-érzékeny területekre vonatkozó művelési mód és művelési ág váltás
- TA3: Vízvisszatartás belvíz-érzékeny területeken a belvízelvezető-rendszer használata nélkül, művelési mód és művelési ág váltással
- TA4: Csapadék-gazdálkodás, beszivárgás növelése egyéb területeken
- TA5: A belvíz-rendszer módosítása a víz-visszatartás szempontjait figyelembe véve (csatornarendszer, ill. üzemeltetésének módosítása, megcsapolás csökkentése, belvíztározók létesítése)
- TA6: Víztakarékos növénytermesztési módok alkalmazása
- TA7: Állattartótelepek korszerűsítése, a trágyaelhelyezés és hasznosítás megoldása

2. Települési intézkedési csomag:

- TE1: Kommunális hulladéklerakók rekultivációja
- TE2: Belterületi csapadékvíz-gazdálkodás
- TE3: Belterületi jó vízvédelmi gyakorlatok

3. Kommunális szennyvízkezelésre vonatkozó intézkedési csomag, felszín alatti vizeket érintő intézkedések :

- CS1: Csatornázás, vagy szakszerű egyedi szennyvíztisztítás és -elhelyezés megoldása a Szennyvíz Programban szereplő agglomerációkban
- CS2: Csatornázás vagy szakszerű egyedi vagy település szintű szennyvíztisztítás és -elhelyezés megoldása a Szennyvíz Programba nem tartozó településeken
- CS3: További csatornarákötések megvalósítása
- CS4: Csatornahálózatok rekonstrukciója
- CS5: Szakszerű szennyvíziszap elhelyezés és hasznosítás megoldása a Szennyvíz Programban szereplő és azon kívüli településeken

4. Az ivóvíz ellátás minőségét és biztonságát javító intézkedések:

- IV1: Vízkezelési technológia módosítása vagy áttérés másik vízbázisra az ivóvízminőség biztosítása érdekében (Ivóvízminőség-javító Program)
- IV2: Ivóvízbázisok biztonságba helyezése és biztonságban tartása
- IV4: Ivóvíz-biztonsági terv készítése és a tervben meghatározott biztonsági intézkedések megvalósítása

5. Fenntartható vízhasználatok megvalósítása:

- FE1: Vízhasználatok módosítása
- FE3: Engedély nélküli, illetve engedélytől eltérően működő vízhasználatok megszüntetése, felülvizsgálata
- FE4: Energetikai célra hasznosított vizek visszasajtolása, visszasajtolási technológia fejlesztése

6. Szennyezett területek és haváriák veszélyességét csökkentő intézkedések (felszíni és felszín alatti vizekre vonatkozóan):

- KÁ1: A vizek állapotát veszélyeztető szennyezett területek kármentesítése (Kármentesítési Program)
- KÁ3: Felszín alatti vizek szennyeződésének megakadályozása

- KÁ4: Szakszerű kútkiképzés, kútrekonstrukció
- KÁ5: Utak-vasutak vízelvezető rendszerének korszerűsítése

7. Károsodott, védett élőhelyekkel és más védett területekkel kapcsolatos egyedi intézkedések:

- VT1: Élőhelyek állapotának felmérése, a károsodás okainak feltárása, jelentősen károsodott víztől függő élőhelyeknél kezelési, fenntartási terv kiegészítése, készítése, javaslatok további intézkedésekre

A településfejlesztési koncepció és az integrált településfejlesztési stratégia elkészítéséhez, és a megvalósítandó fejlesztéseket a fenti jogszabályok figyelembe vételével és betartásával kérjük megvalósítani. Továbbá javasoljuk, hogy a megvalósuló területek fejlesztése során a Beruházó gondoskodjon a csapadékvíz elvezetéséről. A TIVIZIG a további eljárásokban is részt kíván venni, és a dokumentációkat elektronikus úton kérjük számunkra megküldeni.

Debrecen, 2015. december 16.

Tisztelettel:

 Lossos László
 osztályvezető

